

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedezményben részesülnek. Bélyegilleték
minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Leleplezve.

Soha több hazugsággal nem in-
dult politikai mozgalom, mint az ál-
lamosság.

Elkeresztelik reformnak, pedig re-
formáció.

Hirdetik benne és általa a demo-
krácia győzelmét, pedig alapszabály
vagy autokratikus, s eredménye csak
oligarchia lesz.

Biztatták a nemzetet, hogy ezzel
legyünk a magyar államot erősíteni, pe-
dig az állam ereje az egyesek és a
társadalom erejéből áll, s itt az egye-
seket a szabadságtól, a társadalmat
munkakörétől és befolyásától foszt-
ják meg.

Csabitották a magyart, hogy ez-
zel lesz megfizetve hazánkban a nem-
zetiségek minden jogosulatlan törek-
vése — és éppen ezen javaslat tárgya-
lása alkalmával játszik át a kormány
három vármegyét a szászok kezébe és
tartalába.

Nem szüntek meg azzal a hitege-
léssel, hogy javítani fog a közigazga-
tás, pedig minden józan ember tudja,
hogy bürokratiával jó igazgatást nem
lehet csinálni. Lehet pontosan rubri-
kálni, a papíros restanciákat papíro-
son elenyészeltetni, de a való élet szá-
mára dolgozni, hatni, cselekedni, köz-
vételeket emelni, gazdasági kérdéseket
alkalmazni, kulturális ügyeket előmozdi-
tani, a közegészség kívánalmainak ele-
get tenni, nem lehet.

Az országgyűlési tárgyalások rend-
jén mindez fölmerült, megvitattatott,
elfogadott. Ma már nincs ember a
parlamentben, a ki hinne a sokat hir-
detett jelszavakban. Matematikai bi-
zonyossággal lett kimutatva az, hogy
a nemzet egész önkormányzata sem-
mire lesz téve egy ilyen törvény által.

Hazugságnak bizonyult minden jel-
zés, minden ígért, minden törekvés.
A nemzetiségi jelszó: hazugság; a köz-
igazgatás javítása: hazugság; az ön-
kormányzat fennmaradása: hazugság;
az állam erősítése: hazugság. A Szá-
pár kabinet egész léte alapja egy nagy
és ma már leleplezett hazugsággal zu-
gorodott össze. A mit ígért, nem vált-
otta be; a mit beváltani akar, az hát-
ratolja hazánkban Ázsiába, hol még te-
nyészik a despotizmus, s a hol nem
tudnak a népszuverenitásról és az
egényi szabadságról semmit.

Az utolsó leleplezés a parlament
tegnapi ülésén történt.

Mert volt még egy árok, hová meg-
huztamagát a kormányelnök, s hová, mint
jól fűződött helyre a koronát is be-
csempészte. Ez volt a „közvélemény.”
Ebbe kapaszkodtak bele, mint végső
argumentumba. A sülyedő hajóról erre
menekült minden szájálkozó patkány. E-
mentő deszkaszálról vigyorgott az el-
lenzék felé a javaslat minden híve.
„Mienk a közvélemény — velünk van-
nak a vármegyék. Az államot az állam-
ot a vármegyék többsége is akarja, kéri,
követeli.”

Igy beszélnek hetek óta.
Bezzeg a véderő vitánál a közvé-
leményt „utca”-nak „csöcselék”-nek
hívták. Bezzeg a bosnyák hadjáratnál
a közvéleményt nem vették számba.
Hanem most, a hypokriták táborában
szünt meg ordítani: ime a közvéle-
mény! Némuljon el a törpe minoritás,
Népszava: isten szava!

Ha a közérzet az ő malmokra
hajítja a vizet: akkor a közérzet jó
dolog, meghaltható dolog, szent do-
log. Még okoskodni sem kell, érvelni
sem szükséges. De ha nem velük van
a közérzet: no akkor el vele! Nem
halgatunk a szenvedély szavára, nem
indulunk meg a tudatlanság útján,
nem csinálunk az utca kedvéért poli-
tikát! Csömörletes játék ez a szavak-
kal és a meggyőződéssel. Szapáry bele
fogott az őrcsős megatalkodottság-
gal a közvéleménybe. Mindent ezzel
igazolt. A koronával is erre célozta-
zott. Minden más védelmi sáncot el-
hagyott. Összes erejét, taktikáját
minden fogását ebben az egy pontban
koncentrálta. Itt kívánta a javaslat
sorsát eldöntetni.

Veszélyes fogás vala ez nagyon,
de az ő gyenge szemei nem látták be
a következményeket. A hadvezérnek
soha sem szabad olyan állást választ-
ani, a melyből nincs menekvés, ha
kiszorított belőle. De Szapáry gróf
egyetlen helyre gyűjtötte minden ere-
jét. Ekként alkalmat adott az ellen-
félnek, hogy egyetlen csapással rom-
boljon össze mindent.

Ez a csapás tegnap lesújtott. A
fegyvert Horváth Ádám tartotta ke-
zében. Szapáry gróf összelapult, mint
derítésre a tökvirág.

Horváth Ádám rendre vette a
vármegyék összes nyilatkozatait. Ki-
mutatta, hogy az egész országban csak
három vármegye van a javaslat mel-
lett. A többi mind ellene van. Vagy
azért van ellene, mivel ragaszkodik a

választási rendszerhez és a municí-
piális jogokhoz, vagy azért, mivel akarja
ugyan az államot, de azt olyan
feltételekhez köti, a melyek merőben
hiányoznak a javaslatból.

A vármegyékre való hivatkozás
tehát szintén hazugság volt. A vármé-
gyék ezt a javaslatot nem akarják.
Ők kívánják az önkormányzatot, a mit
és javaslat nem ad; kívánják a tisztvi-
selői ekzsztentia biztosítását, a mit
ez a javaslat megtagad; kívánják a
főispáni omnipotencia megszüntését, a
mit ez a javaslat nem teljesít; kíván-
ják az alkotmányt és a közszabad-
ságnak garantált, a mit ez a javes-
lat nem tartalmaz; kívánják az auto-
nom testületek hatályos ellenőrzési jo-
gát, a mi ebből a javaslatból hiány-
zik; kívánják a községek rendezését,
az árva és gyámhatóság revisióját, a
közigazgatási bíróságot, a választások
fölötti rendes bírói ítélet életbelépte-
tését egy idejűleg (junktum) a ki-
nevezési rendszerrel.

Mindezt conditio sine qua non-
ként állítják föl a vármegyék. De e
conditioikat kivétel nélkül mellőzi a
kormány-javaslat. A vármegyék tehát
nem a javaslat mellett vannak hanem
ellene. A vármegyék közvéleményére e
leleplezés után többé hivatkozni nem
lehet; nem szabad. A hazugság ki van
derítve. Az a nyomorult tápszer, a min
eddig gr. Szapáry élésködött — volt;
nincs.

Nincs más mód, mint új hazu-
ságot gondolni ki s azon rágódni, míg
az ellenzéknek alkalmat lesz, ezt is ki-
tépni a méregfogakkal együtt. Mert
az ellenzék sokat elnézett, sokat tűrt,
sokat megengedett; de már azt, hogy
Magyarország évezredes alkotmányának
évezredes biztosítékát cuppa merő ha-
zugságok alapján, ártúrügyeknek hit-
vány örve alatt, egy arra nem hiva-
tott, mert arra mandattal nem bíró
többség, nemtelen parlamenti
csinnyal, éppen a millenium előesté-
lyén, elkobozza, előbb egy ingatag
állású és gyenge fejű kormány ré-
szére, s azután az osztrák törekvések
előnyére: ezt tenni, elnézni, meg-
engedni a függetlenségi párt nem fogja.
Jól értsék meg: nem fogja tenni, nem
fogja megengedni.

Aztán legyen, a minek lenni kell.
Jöjjön, a mi jönni fog. De mi nem
engedjük, hogy Magyarország léte alapja
sarkából forogtassék ki.

B. M.

Politikai hírek.

A reformjavaslat sorsa. Gróf Szapáry
Gyula miniszterelnöknek ama makacsodása,
mely szerint a közigazgatási törvényjavasla-
tot, minden áron keresztül akarja erőszakol-
ni még az ellenszakkban már nem csak parla-
menti körökben, hanem általában mindenütt
visszatetszést kezd szítani. Hogy a független-
ségi párt e makacsodással szemben a meg-
engedett összes parlamentáris eszközöket kész
kihasználni — az a dolog természetes kö-
vetkezménye. Az általános vita rendjén még
a pártnak mindegy 12 tagja fog felszólalni,
s az általános vita körülből csüörtökön
véget ér. A függetlenségi párt a javaslat
címénél határozati javaslatot nyújt be a
törvénytervezetnek a napi rendről levétele
iránt. Az egyes szakaszoknál ismét határo-
zati javaslatok és névszerinti szavazással az
idő kihuzható egész addig, míg a delegációk
összeülnek.

Szerb-bolgár összetűzés. A szerb-bol-
gár határról véres összetűzés híre érkezik,
mely ha megvalósul, bizonyosan súlyos kö-
vetkezményeket von maga után. A hír sze-
rint ugyanis szombaton husz emberből álló
bolgár határőrség lépte át a szerb határt
s beljebb hatolt az országba. Az nem bizo-
nyos, hogy tudva, avagy nem tudva tették
a bolgár katonák a lépést. A Pirotnál tá-
borozó szerb katonák észrevették a benyo-
mulást. Egy szakaszból álló szerb katonaság
körülvette a bolgár csapatot s tüzelt. A bol-
gár katonák közül többen meghaltak sebe-
ikben, míg mások súlyosan megsérültek.

A t. Ház.

Bpest, júl. 7

A kormánypártnak valóságos kínos erő-
feszítésbe került, mikor nagy nehezen ki-
szűrt egy-egy szónokot, hogy ne csupán az ellen-
zék foglalja el a tért az erkölcsi győzelem
mezén. Természetes, hogy azon nagyszá-
bú beszédek után, melyeket a municipá-
listák s főképp a függetlenségi és 48-as párt
tartottak, valamennyi kiskalibertű mameluk
nullává törpült a beszédje csak arra jó, hogy
annál inkább kitüntesse a törvényjavaslat
gyengeségeit.

Az általános vita immár vége felé jár
és nem sokára be lesz fejezve, s fényes tanu-
bizonyosságot tesz ez a „ellenzék” igazságá-
ról, hazafias kitűzelmére és erkölcsi bátor-
ságáról, melylyel sikra szállt, a nemzet ér-
dekeinek védelmében. Rendkívül mulatságos
látvány volt különben a többség hallgató
tömege, a kik nap nap után összegyűlnek s
izgatottan lesik, hogy mikor hajthatják
meg türelmes fejüket a kormány parancsára
s mikor szavazhatják meg ezt a törvényja-
vat.

vaslatot, a melynek káros következményeit
egyaláltalán nem bírják felfogni, vagy ha
igen, előbbre teszik a saját érdekeiket a nem-
zeti közérdeknek.

A függetlenségi és 48-as párt a vitát
még mind magas színvonalon tartja s azt
mindennap igazán érdekessé és élénk-
ké teszi. Ma Pázmány Dénes volt az első
szónok, a ki ügyesen és mulatságosan mu-
tatta ki a közigazgatási törvényjavaslat fer-
deségeit.

Utánna Horváth Ádám szállt szóra a
javaslat ellen s mint egy 2 és fél óráig tartó
beszédben mutatta ki, hogy a javaslat egy
képtelenség. Majd a függetlenségi és 48-as
párt derűtlensége mellett olvasott rá több má-
meluknak a fejére, a kik ezelőtt municipá-
listáknak vallották magukat, de most jónak
látták megfordítani a köpenyegét.

Horváth Ádám áttért a megyei peti-
tiókra beszédjében s kimutatta, hogy a me-
gyék közül csak négyen nyilatkoztak az ál-
lamosság mellett, míg 18-an feltétlenül el-
lene nyilatkoztak. A többi megye ha el is
fogadná az államosságot, de garanciákkal ki-
válna és nem a nélkül.

A függetlenségi párt győzelmes szóno-
kaival szemben ma egy szál embert áldozott
fel a kormánypárt. Hagára Viktor igye-
kezett megegyezni a javaslat ellen felhozott
érveket. De nem czáfolt, nem győzött meg
s beszédje azt a hatást tette, mint mikor
valaki száználmasan vergődik.

Hagarát a kormánypárt itt-ott biztatta,
de azért még csak gyöngíteni sem bírta a
Pázmány és Horváth Ádám beszédeinek ha-
tását. Szinte úgy képzeli az ember, mikor
egy-egy mámelukot erőlködni lát, mint mi-
kor sárba rekedt szekeret igyekezik kiczipelni
a befogott gebe. A körülötté állók titik, bi-
zattják, de biz a szegény pára nem mehet
semmire. A törvényjavaslat megrekedt szekere
is mély kátyuba vágott, a honnan aligha
segítik ki a gyenge szónokokcskak.

A függetlenségi párt azonban állja a
harcz tűzét annál is inkább, mert a tuloldal-
ról csak krumplival lövöldöznek a mi bizony
a municipalizmus mellett felhozott érvekben
épen semmi kárt sem teszen. (1)

Készülődés hadjáratra.

A „Times” pétervári levelezője azt je-
lenti, hogy az orosz hadügyi kormányzat kö-
rében lázas sietséggel dolgoznak a legköze-
lebb katonai reformok végrehajtásán s a re-
formok teljes kiegészítésén.

„Alig mulik el nap, — így szól a le-
velező — hogy valamely új katonai törvény
ne látna napvilágot s a hadi szervezet teljes
kiegészítésén gőzerővel dolgoznak. Az orosz

sem kívánok bele avatkozni. Ami pedig a
titkokat illeti, kerültem őket mióta kiszo-
nyas gyermekkoromban az anyám szobá-
ja ajtajához lopózva hallgatoztam, s fáradságo-
mért jól megtraktált.

— Ez olyan titok, amit te soha sem
tudsz meg, sem más e világon; tehát vedd
ki a fejedből!

Clay Ausztin — tévé hozzá, kezét az
ifjú karjára tévé s közelebb hajolt, hogy sut-
togva beszéljen — éppen ma tizenöt éve hogy
az a rettenetes dolog tudtomra esett! És az
óta, a hogy legjobban tudtam némán és fáj-
dalommal magamba temetve hordoztam azt.

Gyorsan megfordult amint beszélt, s a
széles uton folytatta útját; míg Ausztin a fő-
vény akná felé ment, miután az Alsó farm-
hoz az volt a legközelebbi útja. Ezek az ak-
nák csendesek és elhagyottak voltak ma:
mert mind azok, kik ottan dolgozni szoktak
a husvétit ünnepekkel élvezték.

— Milyen különös asszony! — gondolta
Ausztin magában.

Már meg volt mondva, hogy a fővény
aknák nem voltak messze az uttól. — Ausztin
közeli volt hozzájuk midőn egy ló ügetésének
a zajára hátra fordult. Annak az ellenkező
oldaláról honnét ő és Gwinn kisasszony jöt-
tek, egy sebesen ügöző gentleman jött le az
uton: Ausztin a szemei felébe tette a kezét
hogy lássa ha vajjon ösméri-e. Nem ösmerte,
egy idegen volt. — Körülbelül harminczhét
éves lehetett, magas és sovány volt a mennyiben
a távolaságból meglehetősen itélmi: vékony, kiálló
vonásai, s barna szemei voltak: olyan meg-
nyerő arca volt, mely első látásra kellemes
benyomást csinált, s a mely egyszer látva,
állandóan emlékeztetünkbe vésődik.

— Vajjon ki lehet? — tündözött Ausz-
tin —

Jól lovagol.

Gwinn kisasszony is azon csodálkozik,

AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA”.

1891. Július 7.

Bethlen Gábor.*

Sújtó, igaz szóval, szűrő, metsző éllel,
Az igazság hangján, nemes szenvedéllyel
Kelt a magyar ügynek jogos védelmére
Erdélyi magyarok hivatott vezére.
Megváltó a magyart, mint egykoron őse,
Nemzeti nagylétünk megdicsőült hőse!
Unokáját bátran követi a nemzet,
Bírhát benne bizton, hadvezérnek termett.

Népe boldogságát nem panaszbán látja,
De sújtja a bűnöst iszonytató vádja:
„Eladtad hazádat, néped sirját ásd,
A magyar nép átka érje alkuvásod!”
Botor, félelemből — mi czélja volt ennek? —
Nemzedet eladtad hitvány idegennek!
Minden törekvésem, egy élet munkája
Igy veszett el csúful, így küzdtem hiába!”

Ország bölcs atyái, fiatalok, vének,
Nagy, merész szavain de magdöbbenének,
Viszhangozza szavát az ország szélétben:
„Veszte van a magyar odaát Erdélyben!”
Törvényhozó urak, hozzátok kiáltok:
Ma a szászok győztek, holnap a románok!
Eladták, földelük, darabokra részre,
Széthull Magyarország, mint az oldott kéve!”

Földrúdul a magyar, földajdul az ország,
Szent István örökét, hogy bitangul osztják.

És a nagy haragból végre, végre ébred
S fölhangzik a végső, az igaz ítélet:

„Egy hazára szórja egy korona fényét,
Hogy emelje diszben a haza egy népét,
Egy nyelvet beszéljen, vesszen, ki mást akar,
Egy legyen itt az ur, s az az egy a magyar!”
IFJ. VIRÁG BÉLA.

Egy élet titka.

Wood asszonytól.

Az „Ellenzék” számára fordította AMICA.

ELSŐ RÉSZ.

I.

Vajjon örült volt?

(Folytatás.) (3)

— Korán szárnyra keltél, — mondá
az ifjú a kis bogárhoz beszélve. Azt hiszem
hogy a nyár nem sokára itt lesz.

Megállott egy pillanatra, hogy e pil-
langó röptét nézze, s aztán gyorsabb lépé-
sekkel ment tovább. — Az ifjúkor vidám,
gyors, hajlékony és ruganyos léptei haladt
alig látszott érinteni a földet. — Ő mindig
sebesen járt midőn gondolkodott, és most
Thornmettnének a férje egészségére vonat-
kozó aggodalma gondolkodásba ejtette.

— Ha meg van törve, az annak a kö-
vetkezménye, hogy nagyon sokat dolgozik
— határozta el magában Ausztin amint a
közös földre tért, s az utja végéhez közele-
dett. — Szeretném ha a nyáron egy jó hosszú
ünnepet csinálna magának. — A pihenés
egészen helyre hozná: és én tudom, hogy
nála nélkül is eligazítanám a dolgot,

Egy nagy és széles kiterjedésű földet
neveztek Közösnék, a földes ur birtoka volt
de akáki és mindenki használta: cigányok
szórtak rajta, és szamarak legeltek, a li-

bákatide hajtották ki a fűre a gyermekeket
ide csapták ki játszani. Egy széles ösvény
futott át rajta mely a bérlek szekere és
egyéb járművek által volt csinálva. Balra a
távolban egy sor kottage volt látható: jobbra
szűkebb volt a terület, s veszélyes fővénnyel
aknákkal végződött — azért nevezem veszé-
lyesnek mert nem voltak bekerítve.

Azután az ösvény közepe táján lehetett,
midőn egy általa egy kissé ismert lady utól
érte. Ez a lady nagyon különös modoru volt,
nagyon sokan azt mondták róla, hogy örült,
egyor Ausztin meglehetősen félt tőle, amin
most nevetett. Gwinn kisasszonynak hívták,
erőteljes magas csontos asszony volt, és Gwinn
urnak egy Ketterfordi ügyvédnek a nővére
volt. Gwinnnek nem volt jó híre, s Ketterford
piszkolta midőn — a háta mögött titokban
tehette. „Egy alaváló, ravasz, becsutelt ügy-
véd, aki még akkor sem tudná a kezét tisztá-
zni mosni, ha éjjel-nappal azzal töltené az
idejét” — ilyen, s ehhez hasonló kifejezéseket
alkalmaztak rá. Azonban Gwinn kisasszony
beestület volt, s ha olyan haragos modoru
nem lett volna, mint bánatos asszony iránt
némi tiszteletet éreztek volna. Évekkel eze-
lőtt hirtelen jött a városba, s a testvérénél
telepedett le. Úgy beszélt, mozgott és olyan-
nak látszott, mintha a búban miatt félig
örült volna: de hogy mi volt annak az oka,
azt senki sem tudta; azonban, ezt a felfedést
mindenki elfogadta, sőt néha titokteljesen
még ő maga is elismerte.

— Ma hosszú sétát tett Gwinn kisass-
zony, mondá Ausztin udvariasan kalapot
emelve amint utolért.

Szűkre köpenyegét az asszony gyors
és éles mozdulattal rántotta amint Ausztin-
felé fordult.

— Oh, te vagy az, Clay Ausztin? —
mondá. Megijesztettél. Gondolataim messze
voltak, nagyon messze: egy más férfival
foglalkoztam. Különleg — az is szépen tudta

magát viselni és olyan nyájas hangon szólí-
tott meg, mint te magad.

— Gwinn kisasszony ez kétséges bók,
viszonza Ausztin az ő vidám modorával. Re-
méltem, hogy belől sem vagyok sötétebb mint
kiült. Annyi bizonyos, hogy nem igyekezem
másformának látszani, mint a milyen vagyok.

— Vádoltalak én téged azzal! Fiu!
kiáltá indulatosan, jobb volna valamelyik fő-
vény aknához menni, s bele vetni magadat
és meghalni, minthogy csalónak nőt fel. Csa-
lás volt életemnek az átka. Az tett azzá ami
vagyok; olyanná, ki után a fiuk kiabálnak
és örülnek nevének.

— Nem, nem, ne nézze olyan sötét
szinbe a dolgot, szakítsa félbe Ausztin cse-
desítőleg. Kegyed haragosan szólott néha
hozzájuk, és tudni való, hogy azok a kis paj-
kos utca kölykök szemtelenség. Megvagyok
róla győződve, hogy kegyedet minden gon-
dolkozni tudó ember becsüli, s bánatát saj-
nálja.

— Bánatomat! Ah, az én bánatom na-
gyobb mint a milyen másoknak szokott osz-
tályrészt jutni! A csapás engem ért, ám-
bár nem én voltam a szereplő benne. Mi-
dőn azok, kik velünk szoros összeköttetés-
ben vannak, rosszat követnek el, mi szenved-
ünk; és mi többet szenvedünk mint ők. De
még bosszút állhatok — tévé hozzá, haragra
változó arc kifejezéssel. Igen, csak találko-
zassam vele.

— Kivel? kérdé Ausztin.

— Ki vagy te, hogy titkaimba akarsz
hatolni? kiáltá szenvedélyesen az asszony. Én
ötvenöt éves vagyok ma — elég idős arra,
hogy anyád lehessen, és te ilyen kérdést me-
részselsz hozzám intézni! Mondhatom, hogy a
fiuk sokra kezdik vinni.

— Bocsanatot kérek; Gwinn kisass-
zony, én csak meggondolatlanul szóltam,
meggyőzésre válsz. Én senki dolgába

hadikormányzat a reformot lehető gyorsan akarja a legapróbb részletekig életbeléptetni, úgy, hogy a jövő évre megtartható legyen az általános próba mozgósítás, melyet régóta terveznek.

Csak még az új fegyverek vannak hátra, melyek beszerzése több időt fog igénybe venni. Csak az imént jelent meg az a császári rendelet, mely a területi tartományokat és a tömeges népfelkeltést szervezi.

A mozgósítás időtartamának maximuma huszonegy napban van megállapítva. Minden hadköteles három nap alatt tartózik elindulni lakhelyéről az összpontosítási helyre s naponként 25 versznyi utat köteles tenni.

A tartományok kormányzó és a polgári hatóságok súlyos felelősség terhe alatt utasítottak arra, hogy mozgósítás esetében szigorúan ügyeljenek, hogy minden ember a kellő összpontosítási helyekre jusson.

Egy másik ukás azt tartalmazza, hogy a mozgósítási rendelet kiadásakor a hadparancsokhoz az ügyesebb altisztek tisztekké nevezették ki, hogy ezáltal az alantobb tisztek körében jelentkező hiány pótolva legyen.

Az évi újoncösszeírások azt mutatják, hogy a népesség szaporodásával az újoncok száma is egyre növekszik. Ez év őszén 260 ezer újoncot fognak számlálni alá állítani az európai Oroszországban.

A hadügyi kormány egyuttal a hadi tengerészet kiegészítéséről is gondoskodik a még ebben az esztendőben el fog készülni két óriási páncélos hajó, a „Navarino” és a „Rurik”, melyek a legerősebb hadihajók közé tartoznak.

Mint ebből látható, Oroszország nem vesztegeti az időt, de annál jobban költi a pénzt s nincs távol az idő, midőn az északi hatalom teljesen készen fog a harcra állani.

Haynald Lajos.

A ravatal.

Mint Kalocsáról távirják az elhunyt éresek holttestét dr. Pertik tanár vasárnap behalaszamozta, s hétéfnél helyezték ravatalra.

A temetést 8-án reggel 8 órakor Schlauch püspök végzi, a ki erre felkérte.

Hagyatéki tömeggondnokká Majorossy János választották meg. A kriptá most készen áll a kalocsai főszékesegyházban a szentélyben, Klobusiczy éresek nyughelye mellett.

Kossorukat az elhunyt kívánsága folytán nem tesznek a ravatalra. A temetésre a rokonok közül dr. Velics Lajos követségi titkár Hágából, s Velics László jezsuita áldozat érkeznek oda. Az elhunyt éresek nővére Stockingerné, ki az éreket hosszas betegsége alatt folyton ápolta, beteg Budapestre utazott.

Részvétel.

Ö Felsőge nevében Pápay a kabinetiroda főnöke a következő sürgönyt küldte:

Ö Felsőge fájdalommal értesítvén Haynald Lajos bibornokérek elhunytáról, legbensőbb részvétellel osztozik a főkáptalan és az egész egyházmegye mély gyászában, szeretve tisztelt főpásztoruk vesztesége felett, ki fényes pályáján az egyház és állam, valamint a tudományok terén szerzett kiváló érdemeivel és mindenkor áldozatkész jótékonyosságával hervadhatatlan dicső emléket biztosított magának.

Gr. Szapáry Gyula miniszterelnök.

Annyi bizonyos, hogy szeméit az idegenre függesztette, s mereven néz reá.

Ugy látszik mint ha fölismerte volna még pedig nem kellemes felindulással: rendkívüli izgatottságba jött, arca kísérteties szintváltott kezeit ökénytelenül szoritotta össze, s miután néhány pillanatig oly csendesen állott mint ha kővé változott volna hirtelen a lovag utjába vetette magát s a ló zaboláját megragadta.

Ugy! tehát végre elküldt! tudtam, tudtam, hogy nem halt meg! kiált vad öröngéssel. Tudtam, hogy el jön az idő midőn szemtől szembe áll velem, hogy gonoszságáról számot adjon.

E váratlan támadás által teljesen meglepetve, az idegen csak bámulni tudott talpára s a zabolát igyekezett kezéből kivenni. De Gwinn kisasszony erősen megmarkolta azt.

— Eressze el a lovamat — mondá a férfi.

Megörült?

Maga volt örült viszonzá az asszony szenvedélyesen. Igen azokban a régi napokban maga volt az örült, és egy másikat is örülttett. Nincs három perczé midőn magát megtaláltam. Ember! emlékszik-e reá, hogy éppen ma tizenöt éve midőn — midőn — a betegség forduló pontja volt? Tudja-e, hogy azóta soha —

Ne árulja el előttem a személyes ügyeit, — szikrázó felbe az idegen. Azok nem érdekelnék engem. Én soha sem láttam magát. Vigyázzon! ez a ló le fogja taposni.

Nem! Maga nem látott engem soha! lihegte az asszony olyan hangon, mely vad szenvedélyességgel nélkül csufondárosan gunyolódott lett volna.

Maga nem változtatta meg egész életének a folyamatát! és nem tett egy másikat örülttett! Erek a kértelműségek magához méltók.

től a következő távirat érkezett a főkáptalanhoz:

„Fogadják a főtisztelendő főkáptalan részvétem nyilvánítását a szellemes főpászor bibornok elhunytá felett, kivel évek hosszú során működtem a közéletben és ki hazaszeretetének és áldozatkésziségének annyi jeleit adta.”

Gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásiügyi miniszter a következő táviratban fejezte ki részvételt:

„Mélyen megrendülve vettem a gyász-hírt Haynald bibornok-érek elhalálozásáról. Fogadják mély részvétemet azon veszteség felett, mely a lángelűt egyházi elhunytával nemcsak az általa kormányzott megyét, hanem az egész hazát érte.”

Ferdinánd bolgár fejedelem is küldött részvételtáviratot, melyben kifejezi, mennyire osztozik főkáptalan szomorúságában és mily őszintén fájjalja a kitűnő prelátus halálát, kihez őt a tisztelő és csodáló szeretetnek oly sok köteleke fűzte.

Lobkowitz herceg budapesti hadparancsnoktól a következő részvételtávirat érkezett: „Bátor vagyok a IV. hadtest legelső rangjában résztvevőnek kifejezését adni Ö Eminenciájára gyászos elhunytá felett. A hadsereg mindig a legnagyobb tisztelettel viseltetett iránta, mint aki sokszor jövőjének és barátjának mutatta magát.”

Részvételtáviratok érkeztek még: Koburg Klementina hercegnőszentől, Miksa bajor herceg övegyétől, Koburg Amália hercegnőtől, Wekerle Sándor pénzügyminiszteről, Steiner püspöktől, Wolafka Nándor kultuszminiszteri osztálytanácsostól, Kautz Gyula budapesti és Kanitz kolozsvári egyetemi tanártól, dr. Burián Aladártól, a vöröskereszt-egylettől stb.

Részvétnyilatkozatokat küldtek: Galimberti nuncius, Zalka, Mészáros és Dessewffy püspökök, Berzevicsy Albert államtitkár, az erdélyi katolikus státus, Budapest, Zombor, Fiume, Szécsény városok, Bácsmegey stb. Újabb részvételtáviratok folyton érkeznek. Több püspök bejelentette a temetésre való megérkezését.

Előkezesületek temetésére.

A főrendiház az elhunyt éresek ravatalára koszort helyez s a temetésen küldöttség által képviselteti magát.

A küldöttség gr. Zichy Nándor vezetésével a következő tagokból áll: br. Vay Dénes, gr. Eszterházy Miklós Móricz, Steiner Fülöp székesfehérvári püspök, br. Hornig Károly veszprémi püspök, gr. Cziráky Antal, gr. Majláth József, gr. Szapáry István, Gervay Mihály, br. Kochmeister Frigyes, gr. Vay Tihamér és br. Radvánszky Béla. A küldöttség kedden éjjel hajón megy le Kalocsára.

Ifjabb Földváry Mihály főszolgabíró máris minden előkezesületet megtett a temetésre. A meggyűlly meggyi huszárokat kért és a kertületbeli csendőrségből többet berendelt a rend fenntartása végett.

Haynald rokonai szombaton este Kalocsáról elutaztak. Schlauch tudatta, hogy a temetésre nem jöhet el. Valószínűleg Schuster Konstantin váci püspök fogja végezni a gyászszertartást.

A berlini magyaregylet

(Rendes levelezőnkől.)

Berlin 1891. júl. 15.

Fényes előkezesületet tesznek a berlini magyarok, hogy a jövő évben megünnepelhessek egyetűk fennállásának 50-ik évét. A berlini udvari operaházban Matineét rendeznek, meg lesz írva az egylettörténete és

— Ha maga nem bolond, úgy engemet távédből valaki helyett félreüsmert, — válaszol az idegen, nem a legszelídebb hangon, de tökéletes nyugodtsággal. Ismétlem, hogy tudtommal soha egész életemben nem láttam magát. Asszony! nincs tekintettel a saját biztonságára iránt? Ez a ló meg fogja magát ölni! Nem látja, hogy nem tudom tovább fékezni?

— Annál jobb hamind a ketőnket megöl sikoltá, a megvadult ló dűkös mozdulatai által ides tova, le s fel lökte, csak azt kapja meg a mit érdemel: amj pedig engem illet, én meguntam az életemet.

— Eressze el! kiáltá a lovas.

— Nem én, mig meg nem mondja, hogy hol lakik, és hol találhatom meg. Hiába kerestem mind ez ideig. De beszúrt kell állanom; az igazságszolgáltatásra kényszeríteni fogom. Maga: —

Dühében, megatalkodott makacságában, még mindig fogta a zabolát. A ló, egy tűzes állat, éppen olyan szenvedélyes volt mint ő, de sokkal erősebb. Agaskodott, ugrált, rugott; végre lerázta magát az elkalmatlan feket, s dühösen száguldozt a főnyén akának felé. Gwinn kisasszony leesett a földre.

Az aknába való esés biztos pusztulása lett volna embernek és lónak. Clay Ausztin rémülve nézte a találkázást, ámbár a szavakat nem hallotta.

Nemes ösztönétől ragadtatva a saját veszélyét számba nem véve, a ló elibe vetette magát, hogy akának épenészen a szélen feltartoztatta azt, és egész erővel viszálokta.

Az állat, mint ha tudná, hogy minő sorstól menekült meg, horkolva, lihegve, fehér habot tartva, reszketve de csendesen állott, most már engedelmességre a gazdája fekézésének. — A gazdája lengrott róla, s Ausztinhoz fordult.

ismertetni fogják mindama viszonytagságokat, melyeket jó és rossz időkben egyaránt átélt e hosszú 50 év alatt.

Fennállása óta mai napig 2745 tagja volt az egyletnek. 1842 — 1858-ig tagjai sorában találjuk: Gr. Tisza Lajos, Jókai Mór, gróf Károlyi Alajos, gróf Széchenyi Imre, Festetich, Andrassy, és Erdőy grófokat: Billroth, Lummitzer, Kovács és Walmüller egyetemi tanárokat, Kállay Béni, Tisza Kálmán Dóczy Lajos és Csernátont mig az újabb időkől Bérkányi Mária, Parlaghy Vilma, Schweighoffer, Káncz József, Barnay Lajos, Lantenburg Zsigmond, Thomas Emil, Litaszi Emil művész és művész, Dr. Dirner, Dr. Kovács Dénes, Dr. Virava József, Dr. Csáky János, Dr. Kecskeméti Lipót Dr. Horváth Lajos és más előkelőségeket.

Az egylett fennállása óta mindig csak azon szent és magas eszménynek hódolt: „segítsd a szűköldő honfitársakat.” E részben hivatásának tehetség és nagy önfeláldozások árán meg is felelt igen sok viszonytagságon ment az egylett keresztül; három ízben gyűfelosztásnak indult; volt egylett vitás gyűléseinek párbaj következménye is; sőt egy ízben beavakozás nagyobb pénzbüntetés kiszabásával. Voltak különösen a 60-as években hitűlen tisztviselői is, kik az egylett vagyonát 2—3 ízben tönkre tették.

Es e sok viszonytagság és anyagi csapások terhe alatt az egylett még is fenn áll, sőt oly alapon és fényes jövővel, mely ma az összes európai magyar egylettekkel versenyezhetik, és egy valószínű 2-ik otthont biztosít a Berlinben élő magyarjainknak.

Van fényes és gazdag könyvtárunk 146 rendes tagjuk, több tiszteletbeli előkelőség — és igen sok hazánkban élő pártfogójuk. Az egylettek dísz és reménye: gróf Széchenyi Imre, osztrák-magyar nagykövettünk, míg elnöke, a tizenhatodszor megválasztott érdemekben gazdag Dr. Horváth József lovag, kinek is fáradhatatlan munkássága és szorgalma biztosította az egylett létét és a valószínű helyzetéből való feltámadását.

Dr. Horváth József lovag különben a Berlinben élő 6750 osztrák-magyar között a legnépszerűbb. Nincs magyar, aki Berlinben megfordul, hogy Dr. Horváth tanácsát, jószágát és pártfogását igénybe ne venni. Mindenki iránt leereszkedéssé nyáj és barátságos, és ez szintén egyik főérdeme.

E hosszú 50 év alatt rendezett az egylett társas estélyeket, felolvasásokat, kirándulásokat és az udvari operaházban 1887-ben Matineét is. Az egész színházat néh. Vilmos császár díjmentesen engedte át a magyar egyletnek; jótékony czélú előadást adtak, melynek Ney Dávid budapesti operanékesünk volt a nap hőse, s kiről az ottani lapok a legteljesítőbben nyilatkoztak. Felétek még: Bérkányi Mária, Lola Beeth, Schweighoffer Bnls, Ernst udvari és kamarai énekes és művésznők. 4700 márkát jövedelem volt, melynek felét a berlini „Frauen Verein”, egy negyed részt az osztrák-magyar segélyegylet és egy negyed részt a berlini magyar-egylet kapott.

Jelen volt néh. Vilmos császár és neje Augustá. Frigyes császár és neje a schleswig-holsteine hercegnő és Adolf nassani herceg, valamint a berlini udvari és katonai méltóságok nagy számban.

Tartottak fényes felolvasásokat is s e helyütt csak dr. Kecskeméti Lipót érdemeit hozom fel, kinek ékezősollása 1887-ik évekről a megírandó 50 éves történetben szép tért biztosított.

Van a berlini magyar egyletnek is egy ép oly érdekes alakja, mint a magyar parlamentnek gróf Károlyi Gábor személyében, ez Feldmann János, ki már 1843 óta rendes tag és feltűnő örökös humorjai és közbeszólásai által.

Csak 1887-ben történt, hogy az egylett

— Fjatal ur, maga az életemet mentette meg.

Ebben nem volt semmi kétség. Ausztin ellenvetés nélkül elfogadta a tényt, és épen olyan hálás volt mint a beszélő maga, s e pillanatban a saját vállán kapott erős rándulástól mit sem tudott.

— Veszedelmes esés lett volna — válaszolá.

Örülök, hogy véletlenül itt voltam.

— Halálos esés lett volna — mondá az idegen, amint az akna széléhez lépve levezett. Az isten csudálatos gondviselésének köszönhető, hogy maga itt volt.

Levette a kalapját amint beszélt, s egy pár perczig behunyt szemekkel, hallgatva, s fedetlen fővel maradt. A hála adás ugyan azon ösztönétől indítatva Ausztin is levette a kalapját.

— Láttá-e, hogy az asszony milyen különös módonban támadott meg? — kérdé az idegen.

— Láttam.

— Örülnek kell lennie.

— Néha nagyon különösen viselkedik — mondá Ausztin. — Kétségbeesett szenvedélyességbe tör ki.

— Szenvédelységbe! — Annak nem szenvedély, hanem örültség a neve.

Az ilyen asszonyt Bedlamba kellene zárni. Hol és minő elégtételt kapna a feleségem és családom, ha általa e pillanatban az akna fenekén felekednék felekedve? En soha sem láttam azt az asszonyt; soha.

— Vajjon megsérült? Ugy látom, hogy leesett — mondá Ausztin.

— Megsérült! — nem az. Midőn a lovas lerázta, elég dühösen tudott utánna kiabálni. Az az asszony egy tigrisnek a dühével és erejével bír. Szegény állat, kedves Seim! az az örült asszony megsérült és

tiszteletbeli elnöke: gróf Széchenyi Imre megjelent egy felmerült incidensnek tisztázása illetőleg kibékítése miatt. Dr. Kecskeméti Lipót fogadta szellemes beszéddel a nagykövetet és a midőn ez utóbbi meghatározottan közölte a szónoknak az egylettnevében partott áldozatot, Feldmann János, mint nála ez már örökös szokás, „öljen csak azért is az én apám, Kossuth Lajos”, szavakat vágta oda a nagykövét beszédéhez.

Pe sze, hogy a nemes gróf is jót kaczagott ezen közbekiáltásra, sőt maga is életette Kossuth Lajost. Feldmann maig is zsinóros magyar nadrág és pörge kalapban jár és valószínű alféldi típus.

Az egylett vagyonára jelenleg 57,200 Márka; tagja 500 Márka évi befizetéssel a berlini osztrák-magyar segély-egyletnek; kitűnő hírnévének örvendő egész Németországban; politikával az alapszabályai értelmében nem foglalkoznak s ép e miatt is már 40 év óta az egyedüli külföldi egyesület Berlinben, mely rendőri beavakozást nem igényelt.

HEVESSI A.

a - b.

E két betű miatt dobta el magától az életet Bánffy aradi gimn. maturans. Pajtásaihoz intézett cinikus levélben azonkívül azt említi öngyilkosságának okául, hogy mások, gunyos kacaját el nem viselheti.

Mintha bizony mindig a gunyolódónak volna igazuk!

Sokszor a butaság, legtöbb esetben az irigység szokott gunyakajára fakadni. Ez a boldogulat ifju nem ismervén az életet és küzdelmet, a legelső gunyolódó mosoly előtt megretirált. Btazkén hivatkozik ugyan bátorságára, és levelében tiltakozik a gyávaság vagy beszámíthatatlanság imputálás ellenében, de aki a fenyegető gunyt élete árán váltja meg, az lehet könnyelmű, tapasztalatlan is, de bizonyára győnge lelkű egy-szersmind.

S éppen ezt ajánljuk a miniszter figyelmébe! Nem a vizsgálati rendszer óadására, sem a vizsgáló tanárok vaskalaposságára, miként a P. H. vezércikkre mondja, hanem a jellembeli nevelés hiányosságára kérjük ki közoktatásunk kegyelmes vezetőjének magas figyelmét.

Karaktereket nem nevel az iskola, csak beteges önértéssel bíró hiu tetszelőket, kik rendkívül nagy véleménynyel vannak magukról és jövőjük felől, a mellett semminemű elvi és érzelmi határozottsággal nem lépnek ki az élet küzdő terére.

Mióta az iskolai fegyelem meglazult a tanárok az ünnebs fölkelésével iparkodnak rendet behozni az iskolába. Föl is keltik, a mennyiben a 16 éves tanuló már is felnőtt fiatal embernek képzeli magát, a ki özigartett kérhet a tanároktól, sőt 18 éves korában még nagyobb konfidenciára képes. A kereskedelmi iskolás akadémiának ismeretét magát, a VII. VIII. gimnazista pálcával jelenhethet meg nyilvános helyen, szerelmi viszonyt köthet, tüntethet, sztrájkolhat stb. A hamis önérték fölkelése helyett inkább rendén volna a szerénység nevelése, a munkaszeretet meggyökéresítése és a komoly tudnivalgy élesgetése.

De az elsőt nem lehet vallás filozófia nélkül nevelni, pedig mind a két tárgynak mostoha szerep jutott a mai tanrendszerünk

bosszantott? — mondá az idegen a lovát simogatta. És most, fiatal ur, — folytatá Ausztinhoz fordulva, — hogy jutalmazzam meg magát?

Ausztin mosolygott ez ötleten.

— Közönmű, sehogy sem — mondá. Egy ilyen dolgot a milyen ez volt, nem érdemel az ember jutalmat. Megérdemeltem volna, hogy az ur után lökjenek, ha a veszélyt tudva, közbe nem léptem volna. Megtenni azt amit tölem telhetőleg tettem, egyszerű kötelesség volt; de nem jutalmazni való tett.

— Ha közönséges ember lett volna, úgy meglehettem volna — gondolta az idegen; de nyilván való dolog, hogy ő gentleman. Remélem, hogy amint az élet utján haladunk, valami képen visszafizethetem — mondá hangosan, a mint a most már lecsendült lóra felült. Némelyek elhanyagolják az utjukba vetett azon alkalmakat, hogy ember-társaiknak segítségükre legyenek; némelyek felkarolják ahogy az előbb maga tevé. — Azt hiszem, hogy bármilyiket tegyük — az elhanyagolást vagy a segítséget — hasonló képen fog az nekünk visszaadódni, ha gabonát vetünk gabonát aratunk, bogács után bogács teremhet.

— Ami az alkalmat felkarolását illeti, — mondá Ausztin — én azt gondolom, hogy nincsen olyan élő ember, aki ha itt állott volna töle telhetőleg meg ne tett volna mindent, hogy az urat megmentsen.

— Ah, jól van; ne beszéljen többet róla — vizsonzá az idegen. Megmondja nekem a nevet? és még valamit magáról?

— Clay Ausztin a nevem. Kéves élő rokonaim vannak és azok távoli rokonok; s magamnak kell utat törni a világban.

— Van valami hivatalban? vagy tiszteletben?

(Folyt. lesz.)

ben; a munkaszeretet megölje a protektor és elnézés, mely a jó családból való rangos növendéket egyik osztályból a másikba csuattatja, a komoly tanulást meg elrontja a felkapott ezélszeretési frázis, mely minden diumnak gyakorlati hasznát keresi.

A karakter helyébe manapság a zakembert töltik. És mivel a vallási, etnikai és filozófiai elvek késpénzzel be nem válthatók, a középiskolákban kevés a becsütletük.

A fiatal embernek mielőbb diploma kell, hogy hozzáférhessen az élet örömeihez. Milyen uton jut a diplomához, az mellékes kérdés; ha meg elűtik ezélszjától, nincs bátorság elűlről kezdeni a munkát, s inkább küldje életét, nehogy elmaradjon szerencsésebb társai mögött, és hozzá szoktassa kényelmes lelkét az elkérthetetlen küzdelemhez.

Pedig Götthe szerint: Leben heisst nicht weren!

Jellemeket neveljen tehát az iskola, nem hamis önértéssel bíró gyávákat!

Dr. G. G.

Tanügy.

Fölvétel a kolozsvári állami tanítónőképzőbe.

A vallás- és közoktatási miniszter 1887. június hó 18-án 8304. sz. a. kelt rendeletével az állami tanítónőképzőbe való fölvételt következők szerint rendeli el. Az állami tanítónőképző I. osztályába fölvételnek a 14 életévüket betöltött egészséges testalkatú leányok, kik a polgári iskola négy osztályát, vagy felsőbb leányiskola 4 osztályát legalább jeles általános osztályzattal végezték.

Az intézetbe lépni szándékozók tartoznak a tanítónőképző igazgató tanácsához intézett kérvényhez a következő mellékletek csatolni: a) keresztlevelet, b) iskolai bizonyítványt c) a legutolsó időből keltetett hitteles orvosi bizonyítványt, d) egy nyilatkozatot folyamodók részéről, hogy a képzőintézet tanulmányainak bevégezése után valóban a tanítónői pályára kíván lépni.

c) A miniszter 1891. május 2-án 11908 sz. a. kelt rendelete értelmében mindazon szűlők, akiknek leányai az áll. tanítónőképzőben fennálló ingyenes tanításon kívüli bűni más segélyre (bennlakás, bennételezés, pénzsegély, egész v. részbeni ellátás) igényt tartanak, tartoznak folyamodványukhoz kötelező nyilatkozatot csatolni arról, hogy a esetben, ha az illető növendék, az önhagyóan kívüli akadályoztatás esetét kivéve, képzésétől számírtva legalább öt éven át a tanítónői v. nevelőnői pályán működni nem fog, vagy ők vagy a növendék kötelesek a kikepzetésére fordított államköltséget az államnak visszatéríteni!

f) Az esetben, ha folyamodó állampolgárt önjait nyerni egy leguább keletti szükségési bizonyítványt szükségeltetik. Szegénységi bizonyítvány hiányában a kérvényre 50 kros, a mellékletekre 15 kros bélyeg teendő.

A fölvételről folyamodók kérvényeiket saját meggyűlt tanfelügyelőségéhez július hó 15-ig mint határnapig tartoznak benyújtani, ki azokat augusztus hó 1-ig ezen megye tanfelügyelőségéhez átteszi. A határidőn túl érkező, valamint a képzőintézet fel nem szerelt kérvények nem vétetnek figyelembe és visszaküldetnek.

A fölvételi vizsgálat mindenkor augusztus hó 29. és 30. napján tartatik, kezdéssel reggel 8 órakor van.

A vizsgálat írásbeli és szóbeli. Az írásbeli vizsgálat tárgya: egy magyar nyelvtani és egy számtani dolgozat.

A szóbeli vizsgálat tárgyai: 1. Magyar nyelvtan. 2. Számtan. 3. Hazai történelem. 4. Hazai földrajz.

A ki az írásbeli vizsgálaton elégtelen osztályzatot nyert, a szóbelire nem boosztatik és a fölvételre igényt nem is tarthat.

A bennlakásos fölvett növendékek 210 frt tartásdíjat fizetnek 10 hóra, mely összeg havi előleges részletekben fizetendő.

A bennlakó növendékek tartoznak az intézet által előírt ruhaneműtöken kívül, melyekről külön jegyzéket kapnak, teljes ágyfelszerelést is magukkal hozni (ágyterítő kivéve) továbbá evő és mosdó készletet. Minden felhívott és egyéb ruhadarabot tartozik a növendék teljesen kiírt (vegytisztítva) vezetéknevével megjegyezve behozni.

Jegyzet: Az első osztályba csak 1-2 növendék vehető fel államköltségen.

AZ IGAZGATÓSÁG.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 7.

— A Mátyás szobor bizottság holnap d. u. 5 órakor a városházán ülést tart, melyre a bizottsági tagokat tisztelettel meghívom, és a megjelenésre felkérem. Tárgy: a titkári hely betöltése. Sigmund Dezső elnök.

— Schuster Mihály elhunyt m. k. erdőmestert tegnap d. u. fél hét órakor kísérték ki örök nyugalomra az erdőigazgatósági épületből. A temetésen teljes számban megjelent az erdőszéki tisztikar s képviselve az állami igazgatóságok és hivatalok, a tud. egyetem, az unjt. főiskola

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

Az „ELLENZÉK“
kiadóhivatala.

undația pentru Școala - B

Iskola Alapítvány - Kolozsvár Könyvtár - Előzetes Kézikönyvtár © Fundatus pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.